

Писанками обдаровували на знак бажання: дітям — з дебільшого з ясними барвами; господарям — із «сорока клинцями» або «кривульками»; хлопцям та дівчатам — з «розетами», «тригверами» та веселими барвами; старцям — з чорними барвами та з поясами, так званим «небесним мостом».

Писанки носили на могили батьків, дідів.

В місті Коломия, що на Івано-Франківщині нещодавно відкрито перший у світі Музей писанки. Цей унікальний архітектурний витвір, основою якого є яйце зав-

вишки 12 метрів, був спроектований коломийськими скульпторами Василем Андрушком та Мирославом Ясинським. Колекція музею нараховує близько 3000 писанок.

Українську писанку дуже шанують за кордоном. У Канаді, в провінції Альберта, споруджено єдиний у світі пам'ятник писанці.

Наші пращури вірили, що писанка має магічну силу. А старі люди і сьогодні вважають писанку особливою святістю, яка приносить добро, щастя, достаток, захищає людину від усього злого.

КИЛИМАРСТВО

Найстаріша літописна згадка про килими на Україні походить з 997 року — це опис смерті й похорону деревлянського князя Олега, де говориться: «положиша його на коврі». Також і далі згадується про звичай класти пораненого або мертвого князя «на коврі».

Деякі дослідники пов'язували початок українського килимарства з тривалим перебуванням на Україні кочових народів (печенігів, половців, тюрків). Вони займалися вівчарством і виробляли з вовни тканини, але ці впливи не доведені. Інші дослідники визнають килимарство на Україні за самостійну творчість місцевого населення.

Ткацькі цехи в Україні відомі з XIV століття (цех у Самборі, 1376 рік). У першій половині XVII століття засновано фабрику тканин у Бродах, де працювали майстри з Голландії; у XVIII столітті постають килимарські майстерні в Корсуні, Махнівці, Немирові, Тульчині, Соханеві, Янушполі, Залізцях, згодом — у Львові. У Києво-Печерській Лаврі існувала килимар-

ня, яка до 1692 року продукувала стрижени «коври» з килимовою орнаментикою.

Ще більше килимарське виробництво поширюється у XVIII—XIX століттях. У цей час уже існують церковні, двірські та селянські майстерні. Двірські килими відбивають дух епохи, тодішній мистецький смак, моду.

Килими виробляли на дерев'яних

Килим за подільськими мотивами